

efter privat Foranstaltning eller efter Regjerings Foranstaltning, ved dens Autoriteter, dog kun bliver calculatorisk; det, som maa være det endelig afgjørende, det er Licitationerne over Arbejdet, og jeg troer, de ville vise, at Arbejdet kan udføres for ikke lidet under den Sum, som er sat i Forslaget som det yderste Maximum. Jeg troer ogsaa, at man ved nærmere at gjenneengaae Planen vil finde, at den er støttet paa saadanne Data, at det ikke vel kan forudsættes, at Arbejdet meget vil overstige den calculerede Sum, og ialtsald have vi kun begjært, at Regjeringen skal have Beinyndigelse, naar det endelig viser sig, at Arbejdet hensigtsmæssigt kan udføres indenfor Grændserne af den foreslaaede Sum. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale disse Forslag til det høitærede Things Billigelse.

Indenrigsministeren: Hvad angaaer den først omhandlede Gjenstand, den Understøttelse af 15000 Rbd., som er foreslaaet til Gjennemgravningen af en ny Canal fra Ribe til Knudsdybet, — thi dette er Sagens Gjenstand — skal jeg først tillade mig at bemærke, uden Hensyn til det stillede Vædringsforslag, men uafhængigt deraf, at, naar det i Motiverne er udtalt, at hele Anlægget skulde koste 70,000 Rbd., at Staten skulde hjælpe Ribe og Omegn med det Halve, altsaa med 35,000 Rbd., og at man ventede, at der i dette Finantsaar vilde blive Brug for 30,000 Rbd., saa at Staten skulde tilskyde 15,000 Rbd., saa have de senere Forhandlinger angaaende Expropriationsspørgsmaalet ledet mig til den Anskuelse, at Expropriationens Bekostning, som ikke har været Gjenstand for speciel Undersøgelse, men som er optaget efter Erklæring af Communalbestyrelsen i Ribe om dens Størrelse, vil meget betydelig forøges. Men nu er det min Mening, som jeg udtaler her, fordi jeg kun ønsker Bevillingen i Henhold dertil, at Staten under ingen Omstændigheder skal bidrage Mere end Halvdelen af det Beløb, som er beregnet efter Communiens Overslag, nemlig 70,000 Rbd., og at Ribe selv maa skaffe, hvad der medgaaer Mere (Hør!). Jeg maa iøvrigt bemærke, at Ribe By vistnok ikke alene vil udrede den ene Halvdeel, men jeg troer vissefelig ogsaa — og uden dette vil jeg

ikke ansee Summen bevilget, — at den vil overtage sig at udføre Arbejdet, som det foresligger efter Planen, om det ogsaa koster 1/3 mere (Hør!). Jeg maa bemærke, at Ribe By er istand dertil og kan give Sikkerhed derfor, idet Byen ejer Enge, som have en Værdi af 100,000 Rd. Cour. eller 160,000 Rbd., og at Ribe Borgere eenstemmig i deres Byes Interesse ville søge dette Foretagende udført, fordi de holde sig overbeviste om, at Byens Fremtid afhænger deraf. Dertil kommer, at Ribe By, uanset det høist uheldige Bilkaar for dens nuværende Skibsart, da man ikke kan regne paa Mere end 4 à 5 Fod igjennem den meget frogede Na, der fører til Byen, desuagtet allerede har udvidet sin Handel ganske mærkeligt, og allerede forsyner flere Stæder paa Østkysten, som Apenrade og Rølding, med hollandske Varer. Regjeringen har antaget, at her var et Tilfælde, hvor Staten havde Anledning, vel ikke til at overtage og bekoste det Hele, men til at understøtte denne Commune og Omegn med Bidrag. Nu er det vel saa, at man haaber, der skal komme en Jernbane istand fra Ballum, som nærmer sig til Ribe, og der er da meent, at derved bortfaldt væsentlig Grunden til denne Bevilling, men det kan jeg paa ingen Maade erkjende (Hør!). Ribe vilde da gjøres til en Landstad, som iøvrigt ikke engang kunde slippe med at føre Varerne til Ballum og der lade dem udffibe, thi ved Ballum selv kan der, vel at mærke, ingen Havn blive, men der maatte da, som ogsaa foreslaaet, lægges en Dæmning over til Romo, hvor Udskibningen skulde være. Ribe skulde altsaa renoncere paa den directe Søhandel. Det er nu ganske vist, at Ribe maastee vil gjøre større Expeditioner over Ballum og Romo Havn, naar denne kommer istand, men den egentlige, jævne, almindelige, directe Søhandel skulde den give Slip paa, den skulde, fort sagt, i Henseende til denne Handel blive en Landstad istedetfor en Søstad.

Jeg maa dernæst beklage, at den arede Rigsdagmand, der er Modstander af dette Forslag, ikke kan have laast Bilagene til det. Han sagde, at der ikke tales om at rette Naen, men der tales slet ikke om Andet; det er for-